

С ИЗЛОЖБА СЕВЛИЕВО ОТБЕЛЯЗВА 170 Г. ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ГЕН. НИКОЛА ГЕНЕВ

Сряда, 21 Януари 2026

На 18 януари 1856 година в Севлиево, в една от къщите на улицата, която днес носи неговото име, се ражда първото дете на Параскева и Гено Колчеви. Кръщават го Никола, на името на дядо му - според обичая. Семейството е сравнително заможно, но бащата се разболява и (като най-голям от децата) Никола е принуден много рано да започне работа, а също и сам да се образова.

Още ненавършил 16 години, той е назначен за учител в Хаджистояновото училище. Заедно със Стефан Пешев, председател на революционния комитет, подготвяли ръкописни вестници, които разлепвали тайно в града и в които били описани безчинствата над беззащитното българско население. Като член на комитета младият учител организирал изработването на въстаническо знаме. След разгрома на въстанието знамето известно време е укривано от майката на Никола Генев, а самия той е арестуван и жестоко измъчван. Скоро след това емигрира в Румъния и се влива в редовете на Българското опълчение. На Шипка проявява смелост и е награден с орден за храброст. Следва повишение и втори орден за проявен героизъм в боевете при Шейново.

Завършва с първият випуск на новосформираното военно училище, а през 1883 г. и Петербургската офицерска школа. В Сръбско-българската война през 1885 г. капитан Генев е поставен начело на Трънския отряд и на плещите му пада огромна отговорност. Сръбската армия е командвана от опитни генерали, срещу тях, с огромна воля и желание за победа, се изправят българските капитани. Първата линия, на която се дава отпор на настъпващите сърби, е позиция Врабча, командвана от капитан Генев. Войната завършва бързо, а капитан Генев отново е отличен с орден „За храброст“.

При избухването на Балканската война ген. Генов е назначен за командир на Македоно-одринското опълчение, което достигнало 17 000 души и участва в едни от най - тежките сражения. В началото на ноември 1912 г., след победите си при Лозенград и Бунархисар, главните сили на българската армия достигат подстъпите на Цариград. Главното командване поверява на ген. Генов Кърджалийския отряд, като му нарежда да настъпи към Дедеагач - територии, отбранявани от османският корпус, начело с Явер паша. След тежка битка за прохода Балкан Тореси (дн. прохода Маказа), турските позиции са завладени и на следващия ден командваните от генерал Генов части влизат в Гюмюрджина.

Капитулацията на корпуса на Явер паша под натиска на отряда на ген. Генов е акт е от огромно значение. Победата на българското оръжие осигурило тила на българските армии към подстъпите на Цариград при Чаталджа и Одрин. В плен попаднали около 10 000 османски войници и офицери. Ген. Генов с благороден жест върнал сабята на Явер паша. Този велик и славен миг за генерала е помрачен от вестта, че при град Фере е убит синът му Никифор - доброволец във войната. Пред офицера, който му докладвал за трагичното събитие, с огромно самообладание и сила, ген. Генов изрича: „Освобождението на тези свети наши земи изисква жертви!"

През февруари 1913 г. под командването на генерала е отхвърлен към морето осемхиляден турски десант при Шаркьой. Заради решителното и умело водене на всички тези сражения, генерал Никола Генов остава завинаги в българската военна история като „Освободителят на Източните Родопи".

Генерал Никола Генов умира в София на 12 април 1934 г. В последния си път той е изпратен с военни почести. Ковчегът му е носен на ръце от останалите живи опълченци, негови бойни другари и свидетели на славните победи, с които името му се записва в златните страници на българската военна история.

По повод 170-годишнината от рождението на славния генерал в Хаджистояновото училище е подредена изложба, която може да бъде разгледана от 16 януари до 16 февруари 2026 г. В изложбата са показани оригинални документи, оръжия и снимки на ген. Никола Генов.

